

ivm caring capital nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief

[Economische groei: niet meer wat het geweest is](#)

[IVM Caring Capital ondertekent nieuw initiatief voor ESG in kredietbeoordeling](#)

[Verantwoorde beleggers zien brood in water](#)

[Bewindvoerder mag schenken namens wilsonbekwame moeder](#)

[Nihilbeding partneralimentatie voorgesteld](#)

[€ 4.000 Bonus voor Duitser die elektrische auto koopt](#)

[Veel positief nieuws over Nederlandse economie](#)

Economische groei: niet meer wat het geweest is

CARING CAPITAL VIEW

Hans Molenaar, IVM Caring Capital CIO

Niet alleen de economie is door een moeilijke periode gegaan. Ook economen hebben problemen. Neem bijvoorbeeld het begrip 'groei'. Al bijna een eeuw meten economen de groei van de economie met behulp van het bruto nationaal product. Dit is de waarde van alle goederen en diensten die in een bepaalde periode (bijvoorbeeld een jaar) door een land worden geproduceerd. Toen de economie nog grotendeels bestond uit de productie van

goederen was dit cijfer een goede indicator voor de economische groei.

(Gratis) diensten

Maar inmiddels is in ontwikkelde landen de dienstensector de belangrijkste economische sector. Via internet worden wereldwijd veel diensten ook nog eens gratis aangeboden. Gratis diensten worden niet meegenomen in het bruto nationaal product, maar zorgen wel voor welvaart. Een goed voorbeeld is de muziekdienst Spotify. Vroeger kocht ik iedere maand twee cd's en speelde deze af op een cd-speler. Na enkele jaren had ik een aardige, zij het nog steeds beperkte, muziekcollectie. Mijn jaarlijkse bijdrage aan het bnp bedroeg destijds 24 cd's per jaar, wat neerkomt op ongeveer € 500. Ook kocht ik om de vier jaar een cd-speler, wat mij rond de € 100 per jaar kostte. In totaal droeg ik met mijn muziekconsumptie elk jaar zo'n € 600 bij aan het bruto nationaal product. Tegenwoordig luister ik naar Spotify, wat gratis is omdat ik de reclame op de koop toe neem. Zo beschik ik nu over een haast oneindige muziekcollectie, maar draag hiermee niets meer bij aan het bruto nationaal product. Toch vind ik dat mijn welvaart is toegenomen.

Gestage groei

Sinds de kredietcrisis is de economische groei, als berekend op basis van het bruto nationaal product, erg beperkt. Dat geldt ook voor de verwachte economische groei. Maar de groei van de dienstensector en zeker de komst van het internet hebben de wereld veranderd. Alleen heeft de economische wetenschap nog geen goede methode gevonden om die economische groei nieuwe stijl te meten. Dat maakt het voor landen ook moeilijker om te bepalen wat een goed economisch beleid is om de welvaart van de mensen te vergroten. Afgelopen week werden de op het bnp gebaseerde groeicijfers voor Europa in het eerste kwartaal bekend. Gemiddeld groeide de Europese economie in deze periode met 0,5%. Dat is ook het cijfer voor Nederland, ondanks de veel lagere gasproductie. Als we daarvoor corrigeren, hoort ons land bij de snelste groeiers in Europa. Deze cijfers illustreren mooi hoe de economie zich ontwikkelt. Er is zeker geen sprake van een recessie. Die schijn werd even gewekt door de angst op de aandelenmarkten aan het begin van het jaar. Structureel is er echter sprake van gematigde groei. We zien een vergelijkbaar beeld bij de winstontwikkeling van de bedrijven over het eerste kwartaal. De winsten zijn gedaald ten opzichte van het eerste kwartaal vorig jaar, maar over het algemeen beter dan verwacht. Ook de inflatie blijft laag, maar daalt niet verder. Nu de olie- en grondstoffenprijzen weer stijgen, is de verwachting dat de inflatie ook weer langzaam gaat oplopen – met de nadruk op langzaam.

Visie

Wij handhaven onze visie van een gematigde economische groei. We zien zowel kansen als bedreigingen voor deze groei. Het herstel van de grondstoffenprijzen is een positief signaal. Ook het beleid van de ECB en de Japanse centrale bank blijft een positieve, zij het beperkte, impuls geven aan de economie. In de VS verwachten wij dat de FED in juni of juli de rente zal

verhogen en dit later in het jaar nog een keer zal doen. De Chinese economie wordt weer gestimuleerd door de overheid, zowel fiscaal als monetair. Op korte termijn is dit positief, maar op lange termijn zitten hier risico's aan. De schulden van het bedrijfsleven in China zijn veel te groot. Er zal op enig moment een sanering moeten plaatsvinden. Deze sanering zal pijnlijk zijn, maar vanwege de stimuleringsmaatregelen hoeft de pijn nu nog niet genomen te worden. Aandelenmarkten zijn aantrekkelijk geprijsd in vergelijking tot de lange rente. Echter door de winstdaling in de afgelopen maanden zijn ze aan de dure kant, als we kijken naar de koers/winstverhouding. Voor de aandelenmarkten is er op dit moment een balans tussen positieve en negatieve factoren. De rente zal nog wel enige tijd laag blijven, maar de kans dat de rente nog verder daalt is erg klein. De risico's liggen op dit moment vooral op het politieke vlak. In juni gaan de Britten naar de stembus om te stemmen over hun lidmaatschap van de Europese Unie. De opiniepeilingen geven aan dat de voor- en tegenstanders elkaar in evenwicht houden. De Engelsen zijn dol op gokken en de gokkantoren geven een grotere kans dat de Britten besluiten in de EU te blijven. Dat is ook onze verwachting, maar er blijft een risico dat er toch wordt gekozen voor een Brexit. Ook na deze gebeurtenis blijven er politieke risico's aanwezig. In november zijn de presidentsverkiezingen in de VS. Een overwinning van Donald Trump zal leiden tot grote onzekerheden op de financiële markten. Volgend jaar zijn er verkiezingen in Frankrijk, Duitsland en Nederland. Overwinningen van populistische partijen zullen de samenwerking binnen Europa onder grote druk zetten. Ook dit zal leiden tot spanningen op de financiële markten.

Beleid

Wij handhaven de huidige neutrale positie in de asset allocatie. Op basis van het verwachte rendement zijn aandelen aantrekkelijker dan obligaties, maar de risico's bij aandelen zijn ook groter dan bij obligaties. Omdat de ECB en BoJ doorgaan met hun stimuleringsmaatregelen, zien wij voldoende steun voor de aandelenmarkten. Als in de komende tijd blijkt dat de economische groei verder doorzet, zal dit de markten ondersteunen. Vanwege het risico van een Brexit hebben wij al eerder onze positie in Engelse aandelen flink verlaagd. De Engelse aandelen die wij nog in portefeuille hebben zijn internationale ondernemingen die een groot deel van hun omzet buiten Engeland maken. Het risico van obligaties is beperkt, omdat de ECB er veel aan is gelegen de rente in Europa laag te houden. Daarnaast hebben wij obligaties met korte looptijden in portefeuille, die maar beperkt in waarde dalen als de rente op enig moment toch gaat stijgen. Wij verwachten niet dat de rente in Europa nog veel verder kan dalen en handhaven daarom de korte looptijd van de obligatieportefeuille.

[Klik hier](#) voor het performanceoverzicht van de modelportefeuilles op de website van IVM Caring Capital.

© IVM Caring Capital 2016. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

[Naar boven](#)

IVM Caring Capital ondertekent nieuw initiatief voor ESG in kredietbeoordeling

IVM Caring Capital is één van de ruim 100 eerste ondertekenaars van de morgen wereldwijd gelanceerde *Statement on ESG in credit ratings*. Dit is een initiatief van bij het UNPRI (United Nations Principles for Responsible Investment) aangesloten fondsenbeheerders om ratingbureaus ertoe te bewegen méér van de ESG-principes te betrekken bij hun beoordeling van de beleggingswaardigheid van ondernemingen en landen. ESG staat voor *Environmental, Social, Governance*, milieu- en maatschappelijk verantwoord beleggen in combinatie met goed bestuur. Inmiddels hebben enkele van de grootste ratingbureaus van de wereld, waaronder S&P Global Ratings en Moody's in de VS, zich al bij het initiatief aangesloten. Met de *Statement* willen de initiatiefnemers bereiken dat ESG-criteria voortaan op een structurele en uniforme wijze worden meegenomen in kredietwaardigheidsanalyses. Méér details maken zij vannacht (3 uur 's morgens) bekend in een wereldwijd uitgebracht persbericht, tevens het startsignaal voor een breed uitgerolde campagne om bekendheid en steun voor het plan te genereren. IVM Caring Capital is al sinds 2011 aangesloten bij UNPRI.

Bronnen: www.unpri.org en eigen nieuwsgaring

[Naar boven](#)

Verantwoorde beleggers zien brood in water

Hoewel voor mensen in ons waterlandje misschien moeilijk voorstelbaar: water is mondiaal in hoog tempo een schaarste-artikel aan het worden. In maart kwam UNEP, het VN-programma voor het milieu, met een rapport met als belangrijkste conclusie dat al in 2030 de halve wereldbevolking te maken heeft met acute 'waterstress'. De vraag naar water zal 40 procent hoger liggen dan het aanbod, terwijl de kosten van wateraanvoer zullen stijgen van nu nog geen 40 miljard euro naar tegen de 180 miljard euro. UNEP is ook bang voor de sociale consequenties, omdat de allerarmsten straks een nog groter deel van hun tijd en inkomen kwijt zullen zijn aan water. In het onlangs verschenen rapport *Options for decoupling economic growth from water use and pollution* draagt de UNEP ideeën aan om beter voorbereid te zijn op het dreigende mondiale watertekort.

Risico én kans voor beleggers

Dat water ook steeds meer een risicofactor is voor beleggers, bleek tijdens de International Water Summit conferentie in Abu Dhabi, afgelopen januari. Besproken werden actuele cases waarin grote ondernemingen activa moesten afwaarderen of projecten staken als gevolg van (dreigende) waterschaarste. Zo moest Coca Cola vorig jaar afzien van uitbreidingsplannen in India, na protesten van boeren die bezorgd waren over de grondwatervoorraden. In Amerika moest Exelon een kernreactor vervroegd afschrijven door strengere waterregulering. En in Chili moest de aanleg van een nieuwe goud- en zilvermijn, waarin al 5 miljard dollar was geïnvesteerd, worden stilgelegd wegens watergebrek. Kortom: nu al leveren waterproblemen investeerders honderden miljoenen aan schadeposten op, niet alleen aan gedwongen afschrijvingen wegens 'stranded assets', omzetverlies en hogere productiekosten, maar ook aan juridische kosten als achteraf blijkt dat ondernemingen hun aandeelhouders onvoldoende hebben geïnformeerd over de risico's. Water is dus allang niet meer alleen maar een milieurisico, maar ook een strategisch bedrijfsrisico. Water biedt beleggers echter ook kansen. Steeds meer ondernemers zetten succesvol in op waterreductie. Er wordt hard gewerkt aan economisch haalbare ontziltingstechnologieën voor zeewater, naast gesloten systemen voor gebruik, recycling en hergebruik. Investeerders in deze nieuwe waterindustrie hebben het tij mee. Deze overwegingen spelen structureel mee in het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital, zowel als het gaat om investeringen in individuele fondsen, als in themafondsen. Zo belegt IVM Caring Capital al jaren in het ASN Milieu & Waterfonds, zesvoudig winnaar van de Groene Stier en in 2011 ook van een 'groene' Morningstar award.

Bronnen: fondsnieuws.nl, telegraaf.nl, asnbank.nl

[Naar boven](#)

Bewindvoerder mag schenken namens wilsonbekwame moeder

Mag een zoon die als ‘meerderjarigenbewindvoerder’ het vermogen van zijn moeder beheert, namens haar een schenking doen? Op deze vraag moest het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden onlangs antwoord geven. Een eerder verzoek van de zoon aan de kantonrechter, om hem te machtigen in totaal € 195.000 uit het vermogen van zijn moeder te schenken aan haar drie kinderen (waaronder hijzelf), was afgewezen.

Moeder wilde schenken

Het Hof is een andere mening toegedaan. Bij dergelijke verzoeken volgt de rechter in principe de *Aanbevelingen meerderjarigenbewind* van het LOVCK (Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton). De hoofdregel is dat er alleen machtiging wordt verleend voor schenkingen namens iemand die zijn of haar wil niet kan bepalen als er een ‘schenkingstraditie’ kan worden aangetoond. Dat kon de zoon niet, wat ook de reden is dat de kantonrechter zijn verzoek afwees. Een tweede voorwaarde is dat na de schenking tenminste € 30.000 aan liquide vermogen moet overblijven. Van de hoofdregel mag alleen worden afgeweken als dat in het belang is van de onder bewind staande. In deze zaak komt het Hof tot de conclusie dat dit het geval is: de zoon kon aantonen dat moeder al vóór de onderbewindstelling de wens en het voornemen had om de opbrengst van haar woning aan de kinderen te schenken en dat dit zou bijdragen aan haar levensgeluk. Haar huis had € 231.000 opgebracht, zodat na de schenking nog € 36.000 zou resteren. Ook kon de zoon laten zien dat de inkomsten van zijn moeder meer dan voldoende waren voor haar uitgaven. Haar restvermogen zou dus eerder nog toenemen, dan slinken. Gezien haar leeftijd (85) was een verandering in haar inkomsten- en uitgavenpatroon op korte termijn ook niet aannemelijk. Dus krijgt de man de gevraagde machtiging.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning

[Naar boven](#)

Nihilbeding partneralimentatie voorgesteld

Kun je partneralimentatie bij voorbaat uitsluiten in je huwelijkse voorwaarden? Nog onlangs oordeelde de Rechtbank Rotterdam dat een dergelijk 'nihilbeding' nietig is, want verboden door de wetgever. Opvallend hierbij was echter dat de rechter in de uitspraak overwoog dat partneralimentatie in dit geval was gerechtvaardigd, omdat het echtpaar kinderen had. Daardoor beschikten de huwelijkspartners niet meer over dezelfde verdien capaciteit. Kennelijk was de rechter zich bewust van de maatschappelijke onrust rondom dit onderwerp. Uit de motivatie zou je kunnen afleiden dat in een ander scenario partneralimentatie eigenlijk niet meer van deze tijd is. Het nihilbeding is nu nog onwettig, maar dat kan veranderen als het wetsvoorstel 'Versobering partneralimentatie' zonder kleerscheuren door de Tweede Kamer komt. De indieners willen het onder meer mogelijk maken om partneralimentatie vooraf, dus bij huwelijkse voorwaarden, uit te sluiten. Wél wordt daaraan nog een hardheidsclausule verbonden, waardoor het in uitzonderlijke gevallen mogelijk moet blijven voor één van de partners om alsnog partneralimentatie aan te vragen. Helaas is nog niet bekend wanneer het onderwerp weer op de agenda staat.

Bron: telegraaf.nl. Tevens met dank aan Van Ewijk Estate Planning

[Naar boven](#)

€ 4.000 Bonus voor Duitser die elektrische auto koopt

Vorige maand maakte de Duitse regering bekend dat kopers van een elektrische auto onder de € 60.000 kunnen rekenen op een aankoopsubsidie van € 4.000. Voor hybride auto's

bedraagt de korting € 3.000,-. De regeling is bedoeld om de achterstand in te halen die het land heeft op het gebied van elektrisch rijden. Ooit was het de bedoeling dat er in 2020 één miljoen elektrische en hybride auto's in Duitsland zouden rijden, maar anno nu zijn dat er nog maar 50.000. De regeling loopt tot 2020, tenzij de met 600 miljoen euro gevulde subsidiepot eerder leeg is. De helft van de kosten zijn voor de Duitse overheid, de grote merken VW, BMW en Mercedes betalen de andere helft. Daarnaast investeert de regering nog eens 300 miljoen euro in 15.000 nieuwe laadpalen. Ook moet vanaf 2017 twintig procent van alle nieuwe auto's voor overheidsorganisaties elektrisch zijn. Met name de Duitse autofabrikanten keken al jaren jaloers naar een land als Noorwegen, waar het elektrisch rijden sterk wordt gestimuleerd. Zo betaalt een Noor geen BTW bij aanschaf van een nieuwe e-auto en mag hij daarin rijden op de busbaan. Ook Nederland gold lang als voorbeeld voor de Duitsers, maar daarin dreigt verandering te komen door de plannen van staatssecretaris Wiebes (Financiën) om dergelijke fiscale prikkels af te bouwen. In zijn Tweede Autobrief wil hij vanaf 2017 een bijtelling van 4% voor elektrische auto's. Duurdere elektrische auto's (vanaf € 50.000 cataloguswaarde) krijgen vanaf 2019 een bijtellingstarief van 22%.

Bron: fd.nl

[Naar boven](#)

Veel positief nieuws over Nederlandse economie

De Nederlandse economie doet het goed, volgens diverse signalen uit binnen- en buitenland. Afgelopen maandag meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek dat het consumentenvertrouwen onveranderd positief op 1 staat. Ook de koopbereidheid is stabiel, terwijl het oordeel over het economisch klimaat iets is verbeterd. Een deel van dit optimisme is terug te voeren op de snel herstellende huizenmarkt. Nog nooit deze eeuw waren Nederlanders hierover zo positief, meldde de Vereniging Eigen Huis begin deze maand. Hun Eigen Huis Marktindicator, die sinds 2014 het consumentenvertrouwen weergeeft op basis van huizenprijzen, koopbereidheid en hypotheekrente, stond in april op 118. Tussen 2004 en 2007 schommelde de index tussen de 90 en de 100, om in 2012 (het dieptepunt op de huizenmarkt) te zakken tot 50. In een recent rapport voorziet de Rabobank voor dit jaar 5,5%

hogere huizenprijzen en voor 2017 zelfs een stijging van 7%. Ook de industriële ondernemers in Nederland zijn positiever gestemd dan sinds 2008 het geval is geweest. Hun vertrouwen steeg in april naar 4,7, waarmee de indicator ruim boven het gemiddelde ligt van de afgelopen 20 jaar. Begin deze maand meldde Arcadis dat Nederland is gestegen naar de 10e plaats op hun Global Infrastructure Investment Index. Deze index vergelijkt de aantrekkelijkheid van 41 landen voor investeringen in de infrastructuur. Goed nieuws kwam er ook uit het buitenland. Enkele weken geleden gaf kredietbeoordelaar Fitch Nederland de hoogste AAA-rating voor langlopende staatsobligaties. Het bureau voorziet voor ons land een economische groei van 1,8% in zowel het lopende als het volgende jaar.

Bronnen: fd.nl, veh.nl, cbs.nl

[Naar boven](#)

[Afmelden](#) voor deze nieuwsbrief

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon +31 23 531 01 85 Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

ivm **caring
capital**
vooruit denken is verantwoord denken